

Tanssin perusopetuksen rakenne ja laajuus

Alkuopetus

Opetus järjestetään pienryhmissä tai keskisuurissa ryhmissä. Kullakin opetusryhmällä on opetusta 1-3 kertaa viikossa à 45-60 min.

Lukuvuoden pituus on yhteensä 30 vk ja se jakautuu syys- ja kevätlukukauteen.

Ala-asteen opetus

Opetus järjestetään pienryhmissä tai keskisuurissa ryhmissä.

Lukuvuoden pituus on yhteensä 35 vk ja se jakautuu syys- ja kevätlukukauteen. Lukuvuoden peruslukujärjestykseen saattaa tulla muutoksia esim. näytöksistä, harjoituksista tai lomista johtuvista syistä.

Oppiaineet ja -tunnit sekä opetusryhmät ja -määrät voivat jakautua viikoittain seuraavasti:

Ala-asteen opetustunnit viikoittain:

B3 (9v)

ty / po	3 x vk à 60-90 min	valmistava baletti
ty / po	1 x vk à 45-60 min	akrobatia/kehonhuolto
ty / po	1 x vk à 45-60 min	musiikki

B4 (10v)

ty / po	3 x vk à 60-90 min	baletin luokkataso 1
ty / po	1 x vk à 60 min	akrobatia
ty / po	1 x vk à 45-60 min	kehonhuolto
ty / po	1 x vk à 45-60 min	musiikki

B5 (11v)

ty / po	4 x vk à 90 min	baletin luokkataso 2
ty/po	1 x vk à 60 min	akrobatia
ty/po	1 x vk à 60 min	kehonhuolto
ty	1-2 x vk yht. 30 min	varvastyöskentely
ty / po	1 x vk à 45-60 min	musiikki

B6 (12v)

ty / po	5 x vk à 90 min	baletin luokkataso 3
ty / po	1 x vk à 60 min	akrobatia
ty / po	1 x vk à 60 min	kehonhuolto
ty	1-3 x vk yht. 60 min	varvastyöskentely

Lisäksi oppilaat osallistuvat opintojen aikana Balettioppilaitoksen näytöksiin ja muihin esiintymistilaisuuksiin. Oppilaalle pyritään myös antamaan esiintymismahdollisuus Suomen Kansallisbaletin produktioissa. Esiintymistoiminta on tärkeä osa koulutusta, mutta koska Kansallisbaletti toimii ammattiteatterin ehdoilla, ei esiintymismahdollisuutta voida taata kaikille ala-asteen oppilaille.

Nuorisoasteen opetus

Opetus järjestetään n. 10 oppilaan ryhmissä.

Lukuvuoden pituus on yhteensä 35 vk ja se jakautuu syys- ja kevätlukukauteen. Lukuvuoden peruslukujärjestykseen saattaa tulla muutoksia esim. näytöksistä, harjoituksista tai lomista johtuvista syistä.

Oppiaineet ja –tunnit sekä opetusryhmät ja –määrät voivat jakautua viikoittain seuraavasti:

Nuorisoasteen opetustunnit viikoittain:

B7 (noin 13 v)

ty / po	5 x vk à 90 min	baletin luokkataso 4
ty / po	1 x vk à 60 min	kehonhuolto
ty	2-4 x vk yht. 90 min	varvastyöskentely
po	1-2 x vk yht. 90 min	repertoariryöskentely
ty / po	1-2 x vk á 60 min	muut tanssitekniikat

B8 (noin 14 v)

ty / po	5 x vk à 90 min	baletin luokkataso 5
ty / po	1 x vk à 60 min	kehonhuolto
ty	2-4 x vk yht. 90 min	varvastyöskentely
ty / po	1-2 x vk à 90 min	repertoariryöskentely
ty / po	1 x vk à 60 min	muut tanssitekniikat

B9 (noin 15 v)

ty / po	5 x vk à 90 min	baletin luokkataso 6
ty / po	1 x vk à 60 min	kehonhuolto
ty	2-4 x vk yht. 90 min	varvastyöskentely
ty / po	1-2 x vk à 90 min	repertoaarityöskentely
ty/po	1 x vk à 90 min	muut tanssitekniikat

Lisäksi oppilaat osallistuvat opintojen aikana Balettioppilaitoksen näytöksiin ja muihin esiintymistilaisuuksiin. Oppilaille pyritään myös antamaan esiintymismahdollisuus Suomen Kansallisbaletin produktioissa. Esiintymistoiminta on tärkeä osa koulutusta, mutta koska Kansallisbaletti toimii ammattiteatterin ehdoilla, ei esiintymismahdollisuutta voida taata kaikille nuorisosteen oppilaille.

Alkuopetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt

Yleiset tavoitteet

7-8 -vuotiaiden opetus on balettiin orientoivaa tanssinopetusta, jossa painottuu oppilaan kokonaisvaltainen kehittyminen. Opetuksen suunnittelussa otetaan tasapuolisesti huomioon lapsen kehitykseen kuuluvat osa-alueet ja ikäkaudet.

Alkuopetuksen pääsyvaatimukset

Alkuopetuksen valintakokeessa arvioidaan oppilaan yleistä liikunnallista ja tanssillista valmiutta sekä ryhmässä toimimisen kykyä. Fyysisiä ominaisuuksia tarkastellaan valintakokeessa erikseen.

Kaikkien alkuopetukseen valittavien oppilaiden edistymistä, työskentelytaitoja sekä soveltuvuutta tavoitteelliseen tanssinopiskeluun arvioidaan koko alkuopetuksen ajan.

Alkuopetukseen järjestetään vuosittain vain yksi valintakoe. Ryhmiä ei täydennetä kesken vuotta.

Alkuopetuksen liikunnalliset tavoitteet

Alkuopetus antaa 7-8 -vuotiaalle oppilaille tanssin perusvalmiuksia ja saattaa lapsen pitkäjänteisen harrastustoiminnan pariin. Tavoitteena on pohjan luominen myöhempiä baletinopintoja varten.

Opinnoissa pyritään tanssin, perusliikunnan ja leikin kautta kehittämään mm. luovuutta, liikunnallisuutta, ketteryyttä, fyysisiä valmiuksia, kehon ja tilan tuntemusta sekä musiikin hahmottamista. Opetus tukee myönteistä minäkuva ja itsetuntoa sekä antaa valmiuksia toimia ryhmässä. Baletin elementtejä sisällytetään opetukseen.

Psykomotorinen alue

Opetus kehittää oppilaan yleisiä liikunnallisia valmiuksia. Harjoitteissa edetään toiston kautta saattamalla yksittäisiä liikkeitä ja tehtäviä yhteen pidemmiksi tanssillisiksi sarjoiksi. Tavoitteena on erilaisten harjoitteiden ja yhdistelmien avulla saada oppilas hahmottamaan paremmin oma kehonsa ja sen liikemahdollisuudet.

Oppitunnin sisältämissä harjoitteissa tehdään mm. erilaisia liikkumisliikkeitä tilassa, ketteryys- ja taitoharjoituksia, erilaisia hyppyharjoituksia, tanssiaskeleita ja –muotoja ynnä muita liikunnallisia valmiuksia kehittäviä tehtäviä.

Sosioemotionaalinen alue

Oleellista myöhemmän tanssinharrastuksen kannalta on korostaa jo alkuopetuksesta lähtien keskittymiskyvyn ja sosiaalisten valmiuksien tärkeyttä. Näihin valmiuksiin liittyy myös tilan ja muodon hallinta. Tavoitteena on että oppilas omaksuu tanssituntiin liittyvät toimintatavat sekä oppii ottamaan vastaan ohjeita ja toimimaan niiden mukaisesti. Lisäksi tavoitteena on, että oppilas kykenee toimimaan niin yksin kuin ryhmässä sekä hahmottaa oman paikkansa tilassa.

Kognitiivinen alue

7-8 -vuotiaiden tanssinopetukseen sisältyy myös luovaa ja tiedollista ainesta. Tärkeätä on rohkaista ja innostaa oppilasta omaan ilmaisuun ja sen kehittämiseen. Tanssi-improvisaation ja mielikuvien kautta oppilas oppii tunnistamaan erilaisia liikkeen laatuja tanssissa (esim. pehmeästi, terävästi, voimakkaasti, kevyesti jne).

Tanssin tiedollisen aineksen omaksuminen aloitetaan kehonosien tuntemuksesta. Tavoitteena on, että alkuopetuksen oppilas tuntee kehonosat ja tunnistaa tanssin ja liikunnan opetuksessa käytettävät yleisimmät liikenimitykset.

Tanssinopetukseen sisältyy myös tanssiin liittyvän tiedon jakaminen. Erityisesti kiinnitetään huomiota balettiin liittyvän tietouden välittämiseen lapsille sopivassa muodossa. Muiden taiteenalojen mahdollisuuksia ja harjoituksia (esim. musiikki, kuvataide, teatteri) käytetään tarvittaessa tanssinopetuksen syventämiseksi.

Ala-asteen opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt

Yleiset tavoitteet

Ala-asteen balettiluokkien opetuksessa painottuu oppilaan kokonaisvaltainen kehittyminen, jolloin opetuksessa tulee edelleenkin ottaa tasapuolisesti huomioon alkuopetuksessa mainitut kehityksen osa-alueet. Psykomotorisen, sosio-emotionaalisen ja kognitiivisen alueen keskinäinen vuorovaikutus tuottaa oppimiskokonaisuuden, jossa oppilas saa monipuolisen kuvan tanssista taitojen oppijana, esiintyjänä,

katsojana sekä luovana tanssin tekijänä. Lisäksi halutaan kasvattaa oppilaiden ymmärrystä klassisesta baletista taidelajina.

Tanssin opetuksessa korostuu moniulotteinen elämyksellisyys, jossa myönteiset elämykset ovat arvokkaita vaikuttimia oppilaan positiivisen minäkuvan muodostumiselle. Opetuksen tavoitteena on rohkaista ja kehittää oppilaan subjektiiviseen kokemukseen perustuvaa ilmaisua ja taitoa.

Ala-asteen opetus kehittää motorisia peruskykyjä, joita ovat orientoitumiskyky, kineettinen erottelukyky, reaktiokyky, rytmi, tasapaino, yhdistely- ja muuntelukyky. Opetus tukee monipuolista liikunnallista kehitystä, jotta jatkossa lajinomaisten taitojen, baletin tekniikan ja tyylin, omaksuminen onnistuisi parhaalla mahdollisella tavalla.

Ala-asteen aikana kehitetään baletin tekniikan perusteita. Opetuksessa korostetaan tanssillisuutta, liikkuvuutta ja liikunnallisuutta kehittäen samalla suoritusta karkeamotorisesta hienomotorisempaan suuntaan.

Tanssin opetuksen tavoitteena on rakentaa balettiin liittyvää tapa- ja opiskelukulttuuria. Tanssinopetus tukee muuta peruskoulukasvatusta kartuttamalla oppilaan tietoja, taitoja ja sosiaalisia valmiuksia. Hyvän oppilas- ja opettajasuhteen lisäksi painotetaan erilaisten yhteistyömuotojen kehittämistä vanhempien ja kotien kanssa. Tavoitteena on vähitellen kasvattaa oppilaista itsestään huolehtivia, toisia kunnioittavia oppijoita.

Tanssinopetuksen erityistavoitteet

Tanssinopetus lisää oppilaan kehotietoutta ja tukee positiivisen minä- ja kehokuvan muodostumista. Opetus arvostaa oppilaan yksilöllisyyttä ja auttaa oppilasta hahmottamaan omia mahdollisuuksiaan. Venyvyyttä, ketteryyttä ja voimaa painotetaan opetuksessa ottaen huomioon baletin erityisvaatimukset. Etsitään tarkoituksenmukaista voimankäyttöä liikkumisessa ja korostetaan liikkeen sitomista eli jatkuvuutta tanssissa. Opetuksessa käytetään kehon, tilan, musiikin ja baletin terminologiaa.

Tanssin perusvalmiuksiin kuuluu myös hyvä fyysinen kunto. Voidakseen suoriutua fyysisestä, jatkuvasta uuden liikemateriaalin oppimisesta tulee oppilaalla olla hyvä kunto, jolla tarkoitetaan elimistön suorituskykyä ja kestävyyttä raskautilanteessa.

Ala-asteen pääsyvaatimukset

Ala-asteen valintakokeessa tarkastellaan liikunnallisuutta, tanssillisuutta, kykyä toimia ryhmässä sekä tavoitteelliseen tanssinharrastukseen soveltuvaa fyysistä rakennetta. Baletin valmistavalle AA3-luokalle ei aiempia tanssiopintoja edellytetä. Fyysisiä ominaisuuksia tarkastellaan valintakokeessa erikseen.

Kaikkien ala-asteelle valittujen oppilaiden edistymistä, työskentelytaitoja sekä soveltuvuutta tavoitteelliseen tanssinopiskeluun arvioidaan koko ala-asteen ajan.

Baletin valmistavan luokan opetuksen tavoitteet ja sisällöt

Baletin valmistavan luokan (B3) opetuksen tavoitteena on pohjustaa monipuolisin harjoittein tulevien vuosien baletin opiskelua käyttäen baletin perusteiden lisäksi mm. luovuutta tukevaa liikuntaa, rytmiikkaa, akrobatiaa ja kehonhuoltoa.

Baletin luokkatasojen 1-3 opetuksen tavoitteet ja sisällöt

Näillä luokkatasoilla (B4-B6) perehdytään balettitekniikan opiskeluun. Oppilas oppii kehon baletillista hallintaa. Taitavuuden ja puhtaan tekniikan pohjustamiseksi vahvistetaan oppilaiden liikunnallisia yleistaitoja ja kehitetään oppilaiden liikekoordinaatiota sekä baletin tekniikan hallintaan vaadittavaa liikkuvuutta ja voimaa.

Musiikki

Ala-asteen musiikinopetus painottuu tanssin ja musiikin välisen vuorovaikutuksen ymmärtämiseen sekä musiikin rytmisen hahmottamisen kehittämiseen. Musiikin opetusta pyritään ala-asteella järjestämään mahdollisuuksien mukaisessa laajuudessa.

Muut tanssitekniikat ja tanssia tukevat aineet

Ala-asteella muita tanssitekniikoita ja tanssia tukevia aineita järjestetään mahdollisuuksien mukaan. Näitä voivat olla esimerkiksi karakteritanssi, historialliset ja etniset tanssit, akrobatia, nykytanssi sekä myös muut kehoa eri tavalla käyttävät liikkumistavat.

Eri lähestymistapojen avulla tutustutaan liikedynamiikan ja rytmiikan vaihteluihin sekä lisätään tanssin ja kehon tuntemusta erilaisten liike- ja tanssikokemusten kautta.

Kehonhuolto

Ala-asteella oppilas tutustuu kehon rakenteen ja toiminnan perusteisiin. Oppilas ymmärtää venyttelyn ja lihaskuntoharjoittelun merkityksen päivittäisessä tanssiharjoittelussa. Hän osaa seurata omaa edistymistään ja on motivoitunut oheisharjoittelun tekemiseen. Oppilas ymmärtää ravinnon ja nesteen merkityksen.

Esitystoiminta

Ala-asteen balettiluokkien esitystoiminta painottuu ikäluokalle sopivaan, elämyksiä tuottavaan ja luovuutta kehittävään materiaaliin. Oppilas hallitsee pienimuotoiset esiintymistilanteet ja kykenee hahmottamaan oman tanssiosuutensa.

Oppilas on mahdollisuuksien mukaan mukana myös suuremmissa esitystuotannoissa, jolloin hän näkee oman osuutensa osana kokonaisuutta. Hän tutustuu klassisen baletin pääteoksiin sekä ikäkaudelleen sopivaan Kansallisbaletin ja mahdollisesti myös muiden tanssiryhmien ohjelmistoon.

Nuorisoasteen opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt

Balettioppilaitoksessa tanssitekniset ja ilmaisulliset taidot kehittyvät jatkumona oppilaan siirtyessä tasolta toiselle. Nuorisoasteen opetuksen tavoitteena on luoda kolmen vuoden aikana fyysiset, tanssitekniset sekä psyykkiset valmiudet edetä klassisen baletin ammattiopintoihin. Itsenäiseen ja oma-aloitteiseen työtapaan ohjaaminen korostuu. Lisäksi syvennetään oppilaiden ymmärrystä klassisesta baletista taidelajina sekä korostetaan klassisen baletin kulttuurin kokemista niin esiintyjänä kuin katsojana.

Nuorisoasteen pääsyvaatimukset

Oppilaalta edellytetään balettitekniikan perustaitojen hallintaa, liikkeen ja musiikin keskinäisen suhteen ymmärtämistä, riittävää ilmaisutaitoa sekä alalle soveltuvuutta. Fyysisiä ominaisuuksia tarkastellaan valintakokeessa erikseen.

Kaikkien nuorisoasteelle valittujen oppilaiden työskentelytaitoja, edistymistä ja soveltuvuutta tavoitteelliseen tanssinopiskeluun arvioidaan koko nuorisoasteen ajan.

Baletin luokkatasojen 4-6 opetuksen tavoitteet ja sisällöt

Näillä luokkatasoilla (B7-B9) opetus etenee systemaattisesti niin, että oppilas kolmen vuoden aikana opiskelee baletin keskeistä liikemateriaalia. Tämän jälkeen hänellä on liikkeelliset, tyyllilliset ja ilmaisulliset perusvalmiudet tasolla, joka mahdollistaa baletin ammatilliseen koulutukseen pyrkimisen.

Nuorisoasteella baletin opetuksessa otetaan huomioon tyttöjen ja poikien väliset kehityserot. Neljänneltä luokalta lähtien varvastyöskentely lisääntyy kaikessa tyttöjen baletinopetuksessa.

Poikien opetuksessa pohjustetaan miesten balettitekniikkaan tarvittavaa voiman käyttöä.

Baletin 4-6. luokilla tavoitteena on oppia hallitsemaan baletin tekniikan mukaiset vartalon linjaukset, jalkojen aukikierto sekä tarvittavat liikelaajuudet. Lisäksi tavoitteena on oppia anatomisesti ja teknisesti oikeat suoritukset niin piruetti- ja hyppytekniikassa kuin tyttöjen varvstekniikassa. Baletin tekniikkaan vaadittavaa koordinaatiota, voimaa, kestävyyttä ja liikkuvuutta kehitetään edelleen. Ilmaisutaitoihin perehdytään ja niitä kehitetään monipuolisesti tuntityöskentelyssä, repertoaarissa sekä esitystoiminnassa. Nuorisoasteen viimeisen luokan oppilaille pyritään järjestämään mahdollisuuksien mukaan myös pas de deux-työskentelyä.

Muut tanssitekniikat ja tanssia tukevat aineet

Muut tanssitekniikat kuten esimerkiksi karakteritanssi, historialliset ja etniset tanssit sekä nykytanssi laajentavat oppilaan käsitystä tanssitaiteesta ja oman kehon mahdollisuuksista. Kehonhuolto tukee oppilaan kasvua ymmärtää tanssi kokonaisvaltaisena prosessina, jossa henkinen ja fyysinen hyvinvointi yhdistyvät.

Muut tanssitekniikat

Opintojen tavoitteena on sekä tukea opiskelijan klassisen baletin opintoja että antaa heille työvälineitä eri tanssilajien hallintaan. Opinnot tähtäävät opiskelijan liikevalmiuksien lisäämiseen erityisesti sellaisilla fyysisillä ja liikelaadullisilla osa-alueilla, jotka klassisessa baletissa ovat epätavallisia. Opintojen tarkoitus on tuottaa oppilaalle monipuolisia liikekokemuksia ja lisätä hänen ymmärrystään tanssista kehollisena ja taiteellisena ilmaisumuotona.

Opetuksen tavoitteet suhteutetaan oppilaiden ikä- ja taitotasoon.

Kehonhuolto

Ihminen nähdään psyko-fyysisenä kokonaisuutena, jonka henkinen ja fyysinen hyvinvointi täydentävät toisiaan.

Oppilas oppii ottamaan huomioon kehon rakenteen ja liikkumisen periaatteet omassa tanssimisessaan sekä ymmärtää fyysisten ja psyykkisten ominaisuuksien merkityksen taitojen kehittymiselle. Oppilas on tietoinen kehon vaatiman palautumisajan, harjoittelun ja levon välisen tasapainon tärkeydestä. Hän perehtyy fysiologian ja anatomian perusteisiin luentojen ja käytännön harjoitteiden avulla. Oppilas tutustuu myös psyykkisten tekijöiden ja terveellisen ruokavalion merkitykseen tanssinopiskelussa.

Nuorisoasteen kaikilla luokilla edellytetään itsenäistä peruskuntoharjoittelua. Kehonhuollon tunneilla laaditaan jokaiselle opiskelijalle yksilöllinen harjoitusohjelma, jota hän itsenäisesti toteuttaa. Harjoitusohjelman toteutumista valvoo ohjaaja.

Esitystoiminta

Nuorisoasteella tärkeänä kehitettävänä osa-alueena on myös ilmaisun rohkeus ja tanssillisuuden lisääminen. Nuoren tanssijan on tärkeää kokea onnistumisen iloa ja sitä kautta itsetunnon kasvua.

Esiintymistoiminta painottuu ikäluokalle sopivaan, elämyksiä tuottavaan materiaaliin. Nuorisoasteen oppilas oppii itsenäisesti huolehtimaan omaan esiintymiseen liittyvistä asioista sekä omaksuu ammattimaista työskentelyä. Hän kykenee toimimaan ryhmässä ja oppii soveltamaan tanssitekniisiä ja ilmaisullisia taitojaan osana esityskokonaisuutta.

Tanssijan ammatin erityisluonteen ja vaativuuden ymmärtäminen edellyttää runsasta ja monipuolista tanssialan esitysten seuraamista. Tämä toimii omien opintojen motivaation kasvattajana, kuten myös mahdollinen mukanaolo Kansallisbaletin esityksissä.

Arviointi

Arvioinnin tehtävät

Balettioppilaitoksessa oppilasarviointi on jatkuvaa ja vuorovaikutuksellista. Arvioinnin tehtävänä on kannustaa oppilasta ja tukea jo alusta lähtien oppilaan omaa arviointikykyä niin oman itsensä kuin tanssinharrastuksensa suhteen.

Arvioinnissa lähdetään siitä, että oppilaita ei verrata toisiinsa vaan itseensä. Oppimisen arviointi pohjautuu niihin tavoitteisiin, joita opetukselle on asetettu.

Arviointimenetelmät

Käytössämme ovat opettajan tai raadin antama palaute, oppilaan itsearviointi sekä numeroarviointi. Opettajan antamassa arvioinnissa painotetaan erityisesti oppimisprosessin merkitystä. Itsearvioinnin avulla kehitetään oppilaan suhteellisuudentajua, omaa kykyä asettaa realistisia tavoitteita sekä kykyä arvioida omaa oppimistaan.

Samalla kun opettaja antaa opetustilanteessa välitöntä palautetta oppilaalle, kehitetään oppilaan omaa kykyä arvioida omaa oppimistaan esimerkiksi itsearviointilomakkeen ja opettajan kanssa käytävien kahdenkeskisten palautekeskustelujen avulla.

Kaikille ala-asteen ja nuorisasteen luokille annetaan kevään lopussa lukuvuositodistus.

Taiteen laajan perusopetuksen päättyessä baletin 3. luokalla sekä syventävien opintojen päättyessä baletin 6. luokalla annetaan kirjallisen arvion lisäksi baletinopettajan antama, koko vuoden työskentelyä kuvaava prosessiarvosana. Kevätlukukauden lopussa olevan näytetunnin perusteella oppilas saa lisäksi arviointiraadin antaman baletin arvosanan.

Ala-asteen päättävän B6-luokan näytetunnin numeroarvosana annetaan Balettioppilaitoksen oman kriteeristön mukaisesti asteikolla 1-5. Tarvittaessa ala-asteen balettiluokalla olevien oppilaiden prosessiarvosana on muunnettavissa peruskoulussa käytössä olevan kriteeristön ja arvosana-asteikon mukaiseksi asteikolla 4-10.

Nuorisasteen päättävän B9-luokan näytetunnin numeroarvosana annetaan Balettioppilaitoksen oman kriteeristön mukaisesti asteikolla 1-5. Tarvittaessa prosessiarvosana on muunnettavissa peruskoulun yläasteen arvosana-asteikon 4-10 mukaiseksi.

Itsearviointi tehdään ainakin kerran lukuvuoden aikana.

Henkilökohtainen oppimissuunnitelma

Itsearviointilomakkeen avulla käydyn opettajan ja oppilaan välisen keskustelun pohjalta voidaan laatia jokaiselle henkilökohtainen oppimissuunnitelma. Suunnitelmassa nostetaan esiin kunkin oppilaan vahvuudet ja kehittämistä kaipaavat alueet. Samalla pyritään antamaan tarvittavat tukitoimet tai ohjataan niiden piiriin tarvittaessa.